

Tomáš HUNČOVSKÝ, *Spory mezi lhenickými měšťany v 18. století*, České Budějovice 2013 (= bakalářská práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), 71 s.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jako lhenický patriot si Tomáš Hunčovský za téma své bakalářské práce zvolil jednu z městských knih dochovanou v Archivu města Lhenice. Stala se jí kniha se záznamy sporného soudnictví týkající se trestněprávních i civilněprávních případů projednávaných před lhenickým městským soudem v letech 1733 až 1776. K její analýze přistoupil vybaven znalostmi z dějin zkoumané městské lokality v raném novověku stejně jako poměrně přesnou představou o fungování lhenické městské správy v 18. věku.

Ve stručném *Úvodu* nejprve popsal svou motivaci, která ho vedla k výběru zvoleného tématu, a stručně představil také novější tuzemskou literaturu, jež se dosud věnovala trestněprávním pramenům a hrdelnímu (či trestnímu) soudnictví v českých zemích. Pro potřeby bakalářské práce, která především usilovala o analýzu zkoumaného pramene, je možné takový výčet považovat za dostatečný. Pokud by ale Tomáš Hunčovský hodlal v tématu pokračovat, pak by jeho pozornosti neměly uniknout další práce k této pozoruhodné a zdaleka ne zcela probádané tematice – mám na mysli zejména množství edic tzv. smolných či černých knih, práce věnující pozornost různým formám kriminality či „odlišného“ chování, studie o dalších trestněprávních pramenech městské nebo velkostatkové provenience (a výjimečně i jejich edice) nebo práce o procesním projednávání takových kauz u městských soudů. Z novějších prací si Tomáš Hunčovský vybral monografii Terezy Siglové, s jejíž typologií sporných kauz řešených v 16. a 17. století v městečkách na pardubickém panství pracoval a s níž se také v *Závěru* pokusil jím zjištěné poznatky komparovat.

Vlastní text bakalářské práce má tři jasně vymezené kapitoly. V první, kompilativně pojaté, student popsal dějiny Lhenic od jejich počátků na konci 13. století do sklonku 18. věku. Spolu s tím věnoval pozornost také významnějším sakrálním objektům ve městě. Kromě nijak početné regionální literatury pracoval také s některými nevydanými prameny, zejména městskými privilegii a pamětní knihou vedenou ovšem až v 19. století. Již v této kapitole autor prokázal schopnost samostatně pracovat s literaturou i prameny, jasně a srozumitelně formulovat své myšlenky a bez závažnějších jazykových prohřešků je převést na papír. Přestože to zní fádně, jedná se o dovednost ne zcela běžnou. Výhrady lze mít pouze k nejasnému počtu obyvatel městečka (s. 16).

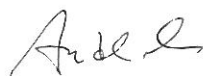
Druhou kapitolu věnoval Tomáš Hunčovský městské správě ve Lhenicích. Vycházel přitom z dochovaných seznamů představitelů městské správy od dvacátých do sedmdesátých let v 18. století, k nimž náležel purkmistr, primátor, klesající počet radních a obecní starší. Jejich jmenné seznamy jsou obsaženy v přílohách předkládané práce. Všiml si nejen personálního obsazení jednotlivých úřadů, ale také jejich kompetencí stejně jako zapojení představitelů lhenických cechů do městské správy.

Vlastní jádro předkládané bakalářské práce představuje následující kapitola věnovaná sporům lhenických měšťanů ve druhé a třetí čtvrtině 18. století. Tomáš Hunčovský nejprve popsal jím studovaný pramen, jímž byla zmíněná městská kniha, která obsahuje celkem šest trestněprávních a 40 civilněprávních sporů. S oporou v práci Terezy Siglové podal jejich typologii a vcelku zevrubně jednotlivé kauzy popsal. Zvýšenou pozornost věnoval sporům o čest (4 kauzy), dluhům (17 případů) a konfliktům týkajícím se užívacího práva k majetku (10 kauz). V samostatné podkapitole se na základě dochovaných pramenů zabýval průběhem vyšetřování výtržnosti, k níž ve Lhenicích došlo v červnu 1788. Ani v této kapitole se student nevyvaroval některých nejasných formulací (spory se neřeší samovolně, ale mimosoudně – s. 43; majetek z věna – s. 55)

Bakalářská práce Tomáše Hunčovského je zajímavým příspěvkem ke „každodenní“ kriminalitě (jiho)českého městečka v 18. století. Přináší ale i cenné postřehy k fungování městské správy v období předcházejícím josefinským reformám. Práce je psána srozumitelně, kultivovaným jazykem, s citem pro historický detail (kterému možná trochu škodí množství dlouhých citátů z pramenů) a s akceptovatelným množstvím prohřešků proti rodnému jazyku (chyby v interpunkci na s. 8, 12, 19, 37, 50, 51, 54) i proti historickému řemeslu (drobné nedostatky se vyskytují v citacích v poznámkách pod čarou, s. 7, 8, 13; nebo v citacích pramenů, např. s. 48, pozn. 187 na s. 52, s. 59).

Bakalářskou práci Tomáše Hunčovského doporučuji k obhajobě a i přes uvedené nedostatky hodnotím jako **výbornou**.

Jindřichův Hradec 25. srpna 2013

doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.